

RƏSSAMLIQDA MÜKƏMMƏLLİK

maqlarının yaratdığı sənət nümunələri də bir başqa gözəllikdir və bu bacarığı, istedadı ona bəxş edən də elə Tanrının özüdür.

Bu fikirləri ifadə edərkən rəssamlıqda incə, həm də böyük sənət nümunələri yaradan Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvü tanınmış rəssam İlham Səfərlinin rəngkarlıq, batika və gümüş işlərindən ibarət ekspozisiyası ilə tanışlıq məndə böyük təəssürat oyatdı. Onlardan bəzi nümunələrin məzmunu, səciyyəsi rəssamın yaradıcı dünyası haqqında ilkin, həm də dolğun təsəvvür yaratmış oldu.

İlham Səfərlin uşaqlıqdan bədii təsvirə böyük maraq göstərdiyindən sənətdə ilk cığırını pionerlər evindən başlamışdı. Sonra da bu həvəsin öteri olmadığını duyunca, Əzim Əzimzadə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq məktəbinə üz tutdu. Sənətdə ilk təhsilin aşıladığı mənəvi gözəllik, yaradıcılıq eşqi, fərdi üslub axtarışı onu daha çox öyrənməyə, bu sahədə mükəmməl biliyə, işləmə texnikasına malik olmağa sövq edir. Bu məqsədlə o, Sankt-Peterburq Rəssamlıq Akademiyasında təhsil alır. Bundan sonra Bakıya qayıdır və əmək fəaliyyətinə başlayır. Nəşriyyatda bədii redaktor, İncəsənət İnstitutunda müəllim, baş müəllim və dosent kimi fəaliyyət göstərir. Eyni zamanda müxtəlif mövzularda əsərlər işləyir. Bakıda, Naxçıvanda sərgiləri təşkil olunur. Əsərlərinin mövzusu kosmosa, kainata və elmə həsr olunduğundan özünün orijinallığı ilə diqqəti cəlb edir. 1987-ci ildə Moskvada keçirdiyi sərgidə iştirak edən 80 xarici kosmonavt heyranlıqla bildirmişdi ki, "biz kosmosda görmədiklərimizi İlham Səfərlinin əsərlərində gördük".

Bundan sonra yaradıcılıq diapazonunu genişləndirən rəssam bir-birindən maraqlı mövzularda əsərlər yaradır, doğma Bakımızda və dünyanın bir çox ölkələrində müxtəlif sərgilərdə iştirak edir.

Rəssamın ağ kətanda yağlı boya ilə yaratdığı incə, zərif ştrixlər və rənglərlə işlənmiş portretlər silsiləsindən olan əsərləri orijinal süjetə malik olması ilə tamaşaçıda böyük maraq doğurur. "Bəstəkar Cahangir Cahangirov"-un piano arxasında yeni bir əsər üzərində işləməsinin təsviri olan romantik mənzərə, əlvan çiçəklərlə süslənmiş gözəl-

Sənətdə heyratamizlik yaradan başlıca amil sənətkarın fərdi, orijinal yaradıcılıq üslubuna malik olmasıdır. Təbii ki, burda mövzu rəngarəngliyi, ideya axtarırları, özünəməxsus iş prinsipi nəzərə alınır. Rəssamlıqda isə bunlar daha böyük mahiyyət kəsb edir. Lakin uzun zaman bu fikirde olmuşam ki, təbiət özünün yaratdığı gözəlliklərlə həmişə rəssamları utandırır. Yeni ürək dolusu duyduğumuz gözəllik, gözə-könülə saçılan işıq, hərarət də elə təbiətin özünün yaratdığı möcüzələrdir və bu möcüzənin, əsrarəngizliyin yaradıcısı uca Yaradandır. Fəqət insan oğlunun mənəvi aləminin, düşüncəsinin və bar-

lik insanda bədii təsəvvürə köklənmiş xoş ovqat yaradır. Digər bir rəngkarlıq əsəri olan "Bakı, sabahın xeyir"də məzmun, ideya bir başqa özəllik kəsb edir. Burda rənglərin qovuşuğu, ahəngi ilə şəhərin hüsnü, ona xüsusi gözəllik verən dənizi, tarixi abidə-evləri, ağacları maraqlı bir kompozisiyası ilə yadda qalır. Bu panoramda şair İslam Səfərlinin simasının bədii təsviri sanki Bakının açılan sabahlarına öz xeyir-duasını pıçıldayır...

Rəssamın gümüş işlərindən aldığı-mız təəssürat da bir başqa stildə işlənmiş əsərlərdir. Belə ki, burda XIX əsrə aid olan Qubanın, Qarabağın "Qollu Çiçi" və "Çələbi" xalılarının incə, zərif cizgilərlə işlənmiş naxışları göz oxşayır. Xırda olduğu qədər də aydın görünən bu naxışlar rəssamın yaradıcılığında nadir incilər hesab edilməlidir. "Zulu dünyası" silsiləsindən olan təbrik təsvirləri yeni ideya və fərdi üslubda işləndiyindən müəllifin yaradıcılığına tamaşaçı inamı, bağlılığı yaradır. Qeyd edək ki, rəssamın həmin silsilədən məhəbbət mövzusunda yaratdığı digər əsərləri özünün aşıladığı ideyası ilə tam bən-zərsiz olan işlərdir.

İ.Səfərlinin qalereyasında tanış olduğumuz batika işlərindən "Günəşin qamma-kvant və neytrino şüaları", "Uzaq-nağıl qalaktika", "Panspermiya" "Seyredici astronomiya" (1989), "Fəza qrafikası", "Ay işığında" (1990), "Yallı rəqs", (1992), "Gənc şair" (1996), "Həyat ağacı" (2005) bitkin süjetli, ideya-məzmunu, işləmə texnikası, fikrin uyurlu rənglərlə möhtəşəm təsviri ilə insanı düşündürür. Həm də özünün cəlbediciliyi ilə böyük maraq kəsb edir. Ümumiyyətlə, batik əsərlər işləmə texnologiyasına görə olduqca zövqvericidir. Bu əsərlər həm də ona görə ehtişamlı, əzəmətlidir ki, müəllif mövzularını dərinlən dərk edir, onları səciyyələndirməyi bacarır.

İlham Səfərlin sənəti ilə bağlı olduqca maraqlı bir həyat yaşayır. Vaxtilə onun Avstriyada baş tutan sərgisi ona böyük uğur qazandırdı. Bütün rəssamlar, sənətsevərlər bu sərgidən zövq almış, azərbaycanlı rəssamın əsərlərini böyük ehtiramla qarşılamışlar. Ümumiyyətlə,

o, dünyanın bir sıra ölkələrində əsərləri ilə sərgilərdə iştirak etmişdir. Eyni zamanda, fərdi sərgiləri də təşkil olunmuşdur. 1995-ci ildə isə tale İlham müəllimi Londona apardı. Rəssam burada beş il yaşamaq oldu. O, burda bir firma açaraq sifarişlər qəbul edir, işləyir, həm də qalereyada öz əsərlərinin satışı ilə məşğul olurdu. Əsərləri bəyənilməyindən həvəslə, məmnuniyyətlə alınırdı. Belə bir populyarlıq qazanan həmyerlimizə Londonda rəssamlıq məktəbində dərs demək təklif olunur. Amma neçə il vətəndən ayrı düşmüş rəssama qurbətdə yaşamaq darıxdırıcı görünür. Odur ki, Azərbaycana qayıdıb sənətilə məşğul olur. O, 2000-ci ildə "İlham Səfərlin" adı ilə bir ofis açır və Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasını bitirən tələbələrle çalışır. Burda görülən işlər özünün rəngarəngliyi, gərəkliliyi ilə mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

İlham Səfərlin 18 il xalçaçı Lətif Kərimovla birgə pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olub, tələbələrə dərs deyib. Xalçaçı ilə rəssamın birgə fəaliyyəti, sənətə həssas, incə yanaşma baxımından onları bir-birinə mənəvi cəhətdən bağlamışdır. İlham müəllimin bu bağlılıqdan əxz etdiyi ən ümdə qazancı xalçaçı sənətinin inceliklərinə vafiq olması idi. Rəssamın bir çox işlərindən görüldüyü kimi o, dekorativ sənətin zərgərlik sahəsində gözəl, gözə, könlü oxşayan əsərlər işləyir. Qızıl suyuna çəkilməmiş gümüşdən istifadə edərək qədim Azərbaycan xalçalarını bərpa edir. Əsasən də Ərzuman xalçalarını bir yerə toplayaraq 5 xalça naxışlarından bəhrələnərək, orijinal xüsusiyyətə malik bir xalça hazırlayır. Zənnimizcə, bu kimi istedadın, zəhmətin nəticəsində zövqlü bir sənət nümunəsinin üzə çıxarılması, milli ornamentli dəyərlərin yeni təsvirdə bərpası, işlənilməsi İlham Səfərlinin mədəniyyətimizə ən ümdə xidməti, töhfəsidir.

Onun "Azərbaycan qədim mədəniyyət diyarıdır" adlı silsiləsindən Naxçıvanın qədim abidələri, məscidləri, Şəki xan sarayı, Atəşgah, İçərişəhərlə bağlı sənət nümunələri yaradıcılığının mükəmməl bir qolunu təşkil edir. Bu mükəmməl işlər sərgilərdə nümayiş olunub. İlham müəllimin özünün də etiraf etdiyi kimi, bir sərgisinin də keçirilməsində Teleradio Şirkətində bədii şuranın sədri Etibar Babayevin böyük dəstəyi olub. Bunu ATV-nin "İlham Səfərlin" (rəngkarlıq, gümüş işləri, batika) adlı "Qalereya" xüsusi buraxılışından tanış olmaq, böyük zövqlə izləmək bizim üçün olduqca xoşdur.

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvü, incə sənət növünün istedadlı yaradıcılarından olan İlham Səfərlin bu gün də özünün bədii zövqünün, zəhmətinin sayəsində ruha qida verən, Azərbaycan mədəniyyətini zənginləşdirən gözəl əsərlər üzərində işini həvəslə davam etdirir.

**Şəfaq NASIR,
"Respublika".**

